

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.195/2024/12.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. szeptember 27. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2024. október 9. napján nyilvánosan kihirdette a következő

ÍTÉLETET

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2024. április 24. napján kihirdetett 23.B.329/2022/47. számú ítéletét megváltoztatja.

A Terhelt1 I. r. vádlott és Terhelt2 II. r. vádlott terhére rótt kábítószer-kereskedelem büntette jogszabályi megjelölésénél feltünteti a Btk. 176. § (1) bekezdés mellett annak 4. fordulatát is.

A Terhelt3 III. r. vádlott terhére rótt cselekményeket kábítószer-kereskedelem büntettének [Btk. 176. § (1) bekezdés 3. fordulat, (3) bekezdés] és kábítószer birtoklása büntettének [Btk. 178. § (1) bekezdés 4. fordulat] minősíti.

A Terhelt3 III. r. vádlottal szemben kiszabott büntetést halmazati büntetésnek jelöli meg.

A Terhelt1 I. r. vádlottal és Terhelt3 III. r. vádlottal szemben kiszabott a pénzbüntetést mellőzi.

A Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe az általuk ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött időt is beszámítani rendeli.

Az eljárás során a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányság által 01030/1714/2019. bü. számon lefoglalt forgalmirendszám1 forgalmi rendszámú típus1 típusú személygépkocsira elrendelt vagyonekobbzást mellőzi, annak lefoglalását megszünteti, és azt Terhelt2 II. r. vádlottnak rendeli kiadni.

Az eljárás során a BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Főosztály Vizsgálati Osztály Vizsgálati Alosztály I. által 01000/447-644/2022. bü. számon lefoglalt 280 000 (kétszáznyolcvanezer) Ft, 172 (százhetvenkét) amerikai dollár és 240 (kétszáznegyven) euró lefoglalását megszünteti, és azokat Terhelt3 III. r. vádlottnak rendeli kiadni.

Az elkobbzással érintett bűnjeleket az Nemzeti Szakértői és Kutató Központ a 29200-801/26849/2019. szak., 29200-801/31275-6/2019. szak. és 29200-801/31275-17/2019. szak. számú szakértői véleményei alapján tartja nyilván az Országos Rendőr-főkapitányság kábítószer rendészete.

Felhívja a tárgyak kiadásával érintett Terhelt1 I. r. vádlott, Terhelt2 II. r. vádlott és Terhelt3 III. r. vádlott figyelmét, hogy amennyiben a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a jogerős határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a kiadni rendelt tárgyakat, akkor azok az állam tulajdonába kerülnek.

A Terhelt1 I. r. vádlottat önállóan terhelő bűnügyi költség összege helyesen 716 508 (hétszáztizenhatezer-ötszáznyolc) Ft.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy

– az elsőfokú ítélet bevezető részéből a 2024. február 23-i határnap feltüntetését mellőzi, a 2024. július 9-ében megjelölt határnapot 2024. július 12-re helyesbíti;

– Terhelt2 II. r. vádlott őrizetének befejező időpontja helyesen 2019. augusztus 29.;

– Terhelt2 II. r. vádlott lakcíme: lakcím11, személyazonosító okmánya száma: szigszám11;

– Terhelt3 elektronikus levelezési címe helyesen: emailcím13;

– a vádlottak tartózkodási helyére és levelezési címére vonatkozó adatokat mellőzi.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2024. április 24. napján kihirdetett 23.B.329/2022/47. számú ítéletével Terhelt1 I. r. vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] miatt 7 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, 7 év közügyektől eltiltásra és 800 000 Ft pénzbüntetésre, Terhelt2 II. r. vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] miatt 4 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra és 1 200 000 Ft pénzbüntetésre, Terhelt3 III. r. vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] miatt 5 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 1 280 000 Ft pénzbüntetésre ítélte. Az elsőfokú bíróság valamennyi vádlottal szemben vagyonelkobzást rendelt el, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a kiszabott szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. Rendelkezett továbbá a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a pénzbüntetés átváltoztatási kulcsáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről is.

[2] Az elsőfokú ítéletet az ügyész tudomásul vette. Az I. r. vádlott és védője, illetve a III. r. vádlott és védője elsődlegesen a tényállás téves megállapítása és téves minősítés miatt, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A II. r. vádlott enyhítés érdekében, védője a szabadságvesztés és a pénzbüntetés mérséklése, valamint a vádlottól lefoglalt személygépkocsira elrendelt vagyonelkobzás mellőzése érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] Terhelt1 I. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indoklásában előadta, hogy az elsőfokú ítéletben iratellenesen és hiányosan került rögzítésre több olyan adat, melynek jelentősége lehet a tényállás megállapítása szempontjából.

[4] A védő álláspontja szerint iratellenes az elsőfokú bíróság azon hivatkozása, amely szerint tanú6 semmilyen dokumentációval nem tudta bizonyítani az ajándék pénz eredetét. A nyomozó hatóság tanú6 jövedelmi és pénzügyi viszonyaira vonatkozó adatokat beszerezte, így nem kérhető számon a tanún, hogy nem csatolt ezzel kapcsolatos dokumentumokat. A tanúnak volt igazolt anyagi lehetősége a megtakarításra, így arra is, hogy a fiának nagyobb összegű készpénzt adjon ajándékba. Az elsőfokú bíróság azon érvelése, amely szerint ha volt az I. r. vádlottnak bankkártyája, akkor elvethető azon védekezése, hogy nem bízik a bankokban és ezért tartotta otthon készpénzben eldugva az ajándékba kapott pénzt, egy szubjektív vélekedés, melyet a pénzforgalmi statisztikák cáfolnak. A bíróság nem az egyébként nem kirívóan nagy összegű készpénzből vont következtetést arra, hogy ez kábítószer-kereskelemből származik, hanem a kábítószer-kereskedelem megállapításából vont következtetést arra, hogy azért nem tette bankba a vádlott a pénzt, mert az kábítószer-kereskelemből származik. Azt pedig, hogy az I. r. vádlott a szekrény mögé rejtett pénzt

maga mutatta meg a rendőröknek, nem lehet arra visszavezetni, hogy a rendőrök úgyis megtalálták volna.

[5] Az is az I. r. vádlott mellett szól, hogy tőle csak csekély mennyiségű THC-t tartalmazó kábítószerrel foglaltak le, amfetamint viszont nem. A bíróság által kábítószer porciózásához és fogyasztásához szükséges mérleg bizonyítási eszközkénti megjelölése nem felel meg az iratok tartalmának, mivel bár mérleget valóban foglaltak le a vádlottól, de azon egyrészt kábítószer nyomait nem lehetett kimutatni, másrészt egy konyhából lefoglalt, kábítószer nyomoktól mentes konyhai mérleg nem szolgálhat alapul annak megállapítására, hogy a mérleg kábítószer porciózással összefüggésbe hozható. A védő hangsúlyozta, hogy hiányoznak a kábítószer-kereskedelemre utaló tárgyi bizonyítékok: amfetamin nem, csak saját fogyasztást igazoló marihuána és hasis került lefoglalásra, porciózáshoz szükséges tárgyak nem kerültek elő, a jól elrejtett pénzt a vádlott maga adta elő, de már akkor is édesanyjától származó ajándékként hivatkozott rá.

[6] A védő álláspontja szerint a Terhelt3 III. r. vádlott részére történt 2 kg amfetamin átadásával kapcsolatban megállapított tények tekintetében az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, a bizonyítékokat nem vetette össze, azokat nem értékelte. Nem indokolta meg, hogy pusztán a II. r. vádlott terhelő vallomása miként alkalmas és elegendő arra, hogy kétséget kizáró bizonyossággal megállapítható legyen a 2 kg amfetamin átadása III. r. vádlott részére. Az indokolás a III. r. vádlottal kapcsolatos kábítószer-kereskedelem vonatkozásában teljesen hiányzik.

[7] A védő hivatkozott arra, hogy a II. r. vádlott vallomása nem volt következetes, az bizonyos tények tekintetében csak feltételezéseket tartalmaz, a csomagok tartalmát nem látta, ahogy azt sem, hogy az I. r. vádlott hová vitte a csomagokat és honnan hozott másikat. Arra nincs magyarázat, hogy ha csak az egyik csomagból hiányzott 50 gramm, akkor a III. r. vádlott miért vitte volna vissza mindkettőt, és arra sem, hogy mindezt miért egy számára idegen előtt intézte. Ezeket az ellentmondásokat az elsőfokú bíróság nem oldotta fel, a tényállásnak ezt az elemét a II. r. vádlott ellentmondásos vallomásán kívül semmilyen más bizonyíték nem igazolja, így az ellentmondásokra és arra is figyelemmel, hogy a II. r. vádlott nyilvánvalóan nem győződhetett meg arról, hogy amit esetlegesen lát, az valóban egy kábítószer ügylet, ennek a részecselekménynek a kétséget kizáró bizonyítottsága fel sem merülhet.

[8] A Terhelt1 I. r. vádlotthoz köthető tárgyi bizonyítékok hiányában az I. r. vádlott tagadásával szemben meglátása szerint nem állapítható meg kétséget kizáró bizonyossággal a kábítószer-kereskedelem elkövetése. Az elsőfokú bíróság részben iratellenes, részben feltevésekre támaszkodó indokolás alapján vetette el az I. r. vádlott javára szóló bizonyítékokat. A III. r. vádlottal kapcsolatos cselekmény vonatkozásában az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, kétséget kizáróan nem bizonyított tényállást állapított meg. A bíróság nem adott meggyőzően számot arról, hogy miért fogadott el egyes bizonyítékokat hitelt érdemlőnek egyes bizonyítékokat és másokat pedig miért nem. Az indokolásból nem ellenőrizhető az összességében történő mérlegelés okszerűsége. Az elsőfokú bíróság tehát indokolási kötelezettségének hiányosan tett eleget, indokolása nem felel meg a logika szabályainak, kétséget kizáróan nem bizonyított tényeket a vádlott terhére értékelt, így ítélete részben megalapozatlan.

[9] Mindezek alapján az I. r. vádlott védője arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét változtassa meg, a tényállás kábítószer-kereskedelemre vonatkozó megállapításait mellőze, és a Btk. 178. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő kábítószer birtoklása vétségében és a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem vétségében állapítsa meg az I. r. vádlott bűnösségét, és ennek megfelelően enyhítse a kiszabott büntetést.

[10] Terhelt2 II. r. vádlott védője fellebbezését írásban azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság által hiánytalanul számbavett enyhítő körülmények indokolják az enyhébb büntetés kiszabását. A lefoglalt gépkocsira vonatkozó iratokat a II. r. vádlott már a nyomozás során csatolta, ezek alapján megállapítható, hogy a vádlott a gépkocsit helységi szinten, az ottani munkavégzése kapcsán szerezte. Mivel a droggal már Magyarországon került kapcsolatba, a gépkocsi szerzési ideje nem az ezzel kapcsolatos tevékenység idejére esik. Egyebekben a gépkocsit használtan vette, így a jövedelméből meg tudta vásárolni, az nem tekinthető a vádlott vagyoni viszonyaihoz mérten kiemelkedő értékű vagyontárgynak.

[11] Terhelt3 III. r. vádlott védője fellebbezése írásos indoklásában arra az álláspontra helyezkedett, hogy a II. r. vádlott vallomásán és a hatóanyag-tartalomra vonatkozó adatokon kívül nem merült fel bizonyíték arra, hogy a III. r. vádlott a kábítószer birtoklása büntettén kívül más bűnös cselekményben részt vett volna.

[12] Kifejtette, hogy a II. r. vádlottnak – szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával – volt érdeke terhelni társait, ugyanis a terhelő vallomás megtétele után enyhítettek a vele szemben elrendelt kényszerintézkedésen, majd azt még a nyomozás során meg is szüntették. Ezen kívül a beismeréssel elérte azt, hogy vele szemben viszonylag rövidebb tartamú szabadságvesztést szabott ki a bíróság. Ezzel szemben a III. r. vádlott következetesen tagadta a bűncselekmény elkövetését, a rejtett figyelés során nem észleltek bűnös tevékenységet a nyomozó hatóság tagjai, sem a rendszerl rendszer, sem a III. r. vádlott telefonjából kinyert adatok nem utalnak ilyenre. A vádlottól lefoglalt kokain, fecskendő és alufóliatekercs kizárólag a kábítószer fogyasztását támasztják alá, a kábítószer-kereskedelem eszközei nem kerültek lefoglalásra. Iratellenes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, amely szerint a III. r. vádlottól lefoglalt készpénz nagy összegnek számítana, és hogy arra a vádlott jövedelme nem ad magyarázatot. Az az elsőbírői megállapítás, amely szerint a III. r. vádlott taxisként kiváló értékesítési lehetőségekkel rendelkezett, teljes mértékben megalapozatlan.

[13] A védő kifejtette továbbá, hogy a II. r. vádlott terhelő vallomását cáfolja tanú2 és tanú3 tanúvallomása. Ezen kívül II. r. vádlott vallomása életszerűtlen is, mivel ha csak az egyik adag lett volna hiányos, nem kellett volna mindkét adaggal utaznia a III. r. vádlottnak, ezzel is növelve a lebukás kockázatát. Ugyanilyen okból nem indokolható az, hogy a III. r. vádlott az általa csak látásból ismert II. r. vádlott előtt bonyolítja a kábítószer-ügyletet. Az életszerűséggel szemben áll az a feltételezés is, hogy a kábítószer súlyát nem mérték le az adásvétel során, így csak utólag derültek ki ezen a téren hiányosságok. A védő álláspontja szerint megalapozatlan az ítéleti tényállása azon része, amely szerint az I. r. vádlott rendszeres időközönként értékesített kábítószer a III. r. vádlott részére, mivel erre még a II. r. vádlott vallomásának elfogadása esetén sem áll rendelkezésre semmilyen bizonyíték.

[14] A bünteteskiszabás tekintetében a védő kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság súlyosító körülményként értékelte a III. r. vádlott „droggal kapcsolatos előéletét”, ez kétszeres értékelésnek számít, mivel a III. r. vádlott korábbi büntetését kitöltötte, és a hátrányos jogkövetkezmények alól már mentesült. Sérült továbbá a belső arányosság követelménye azzal, hogy a II. r. vádlottat csupán 4 év szabadságvesztéssel sújtotta a bíróság, annak ellenére, hogy ő több alkalommal került elfogásra, több fajta kábítószer értékesített számos vásárló részére.

[15] Mindezek alapján a III. r. vádlott védője arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság védencét a kábítószer-kereskedelem vádjá alól mentse fel. Másodlagos indítványa a büntetés enyhítésére irányult.

[16] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2023. június 3. napján kelt BF.391/2024/3. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, az általa megállapított tényállás megalapozott. A törvényszék indokolási kötelezettségét a szükséges körben teljesítette, a tényállás alapját a vádlotti vallomások, tanúvallomások, okirati bizonyítékok és szakértői vélemények tartalma képezték, amelyek együttes mérlegelése a vád tárgyává tett bűncselekményben a vádlottak bűnösségére vont okszerű következtetést eredményezte. A vádlottak cselekményének jogi minősítése törvényes, az annyi korrekcióra szorul, hogy szükséges a rendelkező részben feltüntetni a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatát is. A büntetés kiszabása során a törvényszék rendkívül méltányosan járt el, a büntetések enyhítésére nincs törvényes indok. Az ítélet egyéb rendelkezései is törvényesek, csupán a vagyonek Kobzás jogalapját kell pontosítani a II. r. vádlottól lefoglalt gépkocsi tekintetben. Mindezek alapján az ügyészség az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[17] A másodfokú eljárásban tartott nyilvános ülésen Terhelt I. r. vádlott védője perbeszédét az írásban benyújtott fellebbezésével egyező tartalommal adta elő. Azt kiegészítette azzal, hogy enyhítő körülményként kell értékelni a jelentős időmúlást, azt, hogy az I. r. vádlott szabadulása után rendezte életvitelét, ellene újabb büntetőeljárás nem indult. A jelentős mennyiség hatszoros mértékére történő elkövetés nem súlyosít a védő álláspontja szerint, mivel az nem éri el a különösen jelentős mennyiség alsó határát, inkább enyhítő körülményként kell értékelni. A vádlott korábbi büntetése 15 évvel ezelőtt volt, így az már nem bír jelentőséggel. A védő ezek alapján a körülmények alapján indokoltnak látta a büntetés enyhítését még abban az esetben is, ha az I. r. vádlott terhére rótt bűncselekmény minősítése nem változik.

[18] Terhelt I. r. vádlott felszólalásában kiemelte, hogy soha nem volt a bankkártyáján 50-100 000 Ft-nál nagyobb összeg. Kifejtette továbbá, hogy az utcájában minden házban volt kamera, amit ő azért szerelt fel, mert olcsóbb volt, mint a riasztórendszer kiépítése.

[19] Terhelt2 II. r. vádlott védője perbeszédében részletesen számbavette a védenccé javára írandó enyhítő körülményeket, amelyek – álláspontja szerint – lehetőséget adnak a további enyhítésre. A pénzbüntetés kapcsán kifejtette, hogy a II. r. vádlott nem tett szert olyan mértékű haszonra, amelyből azt ki tudná fizetni. A vagyonelkobzás tekintetében megismételte a fellebbezésében és az elsőfokú bíróság előtt tartott perbeszédében kifejtett álláspontját.

[20] Terhelt3 III. r. vádlott védője perbeszédét írásban benyújtott fellebbezésével egyező tartalommal adta elő.

[21] Terhelt3 III. r. vádlott felszólalásában kifejtette, hogy a tőle lefoglalt valuta a taxizásból származik, és hogy akkor sem találtak a rendőrök semmit, amikor megfigyelték őt.

[22] Az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában Terhelt2 II. r. vádlott megbánását hangsúlyozta.

[23] A védelmi fellebbezések a szankcióalkalmazás tekintetében részben eredményre vezettek.

[24] Mivel az elsőfokú ítélet ellen az I. r. vádlott és védője, illetve a III. r. vádlott és védője a tényállást is támadó fellebbezést jelentett be, a felülvizsgálat terjedelme ezen vádlottak tekintetében a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körű volt, vagyis az kiterjedt az ítélet megalapozottságára, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseire, valamint az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására is.

[25] Terhelt2 II. r. vádlott és védője kizárólag a szankcióalkalmazást támadta fellebbezésében, így a másodfokú bíróság által végzett felülbírálat terjedelme a 2. tényállási pont tekintetében korlátozott volt [Be. 590. § (3) bekezdés]. A Be. 590. § (5) bekezdése alapján ugyanakkor az kiterjedt a hatályon kívül helyezést eredményező feltétlen és relatív eljárási szabálysértések vizsgálatára, a bűnösségre vont következtetés okszerűségére és a bűncselekmény minősítésére is. Ezen túlmenően az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdésben írtak alapján felülbírálat alá vonta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket, illetve ilyen rendelkezések meghozatalának szükségességét is.

[26] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat túlnyomórészt betartva folytatta le az eljárást, sem feltétlen, sem relatív hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem követett el.

[27] Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta ki tanú5 tanút és a 2. számú tanút. Az ügyiratok tartalma alapján megállapítható, hogy mindkét tanúval szemben folyt eljárás kábítószer birtoklása vétsége miatt a vád tárgyává tett bűncselekményekkel összefüggésben, a tanúk vállalták az elterelésen való részvételt, azt sikeresen teljesítették, ezért a büntetőeljárást a nyomozó hatóság megszüntette (lásd a vádirat 6. oldalán közölteket).

[28] A tanút főszabály szerint megilleti a válaszadás megtagadásának joga abban az esetben, ha a kérdésre adott válaszával önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná [Be. 172. § (1) bekezdés]. Kivételt képez azonban az az eset, amikor a tanúval szemben indult büntetőeljárást a Be. 398. § (2) bekezdés c) pontjában írt okból szüntették meg [Be. 172. § (2) bekezdés b) pont], amely magában foglalja a sikeres elterelés miatti eljárásmegszüntetést is. Mivel az említett két tanúval szemben indult eljárást ezen okból szüntették meg, őket a kábítószer birtoklása tekintetében nem illette meg a vallomástétel megtagadásának joga. Ennek ellenére a 23. sorszámú jegyzőkönyv 14. oldalán és a 28. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldalán rögzítettek szerint az elsőfokú bíróság figyelmeztette a két említett tanút arra, hogy nem kötelesek olyan kérdésekre válaszolni, amellyel önmagukat vagy hozzátartozójukat bűncselekmény elkövetésével vádolnák. Ez az eljárási szabálysértés azonban nem hatott ki a tanúvallomások törvényességére és így az ügy érdemére, mivel a tanúk valójában a vallomásmegtagadási jog téves biztosítása ellenére is – a hamis tanúzás törvényi következményeinek ismeretében – vallomást tettek a saját magukat terhelő részek vonatkozásában is.

[29] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lezárása előtt részletes iratismertetést tartott, amely során a teljes nyomozati és bírósági iratot ismertette a tárgyalási jegyzőkönyvek kivételével (47. sorszámú jegyzőkönyv 3-6. oldal). Ez több okból sem felel meg az eljárási törvény rendelkezéseinek. Először is a bizonyítási eljárás lezárása előtt tartott iratismertetés kétségtelenül hagyományos része volt az elsőfokú bírósági tárgyalásnak, azonban annak jelenleg nincsenek normatív alapjai. Az iratok ismertetésének szabályait a Be. 531. § (1) bekezdése rögzíti, amely szerint a bizonyítás eszközéül szolgáló iratok lényegét kell ismertetni a tárgyaláson. Ezért teljes mértékben szükségtelen olyan okiratok ismertetése (pl. bűnügyek elkülönítéséről szóló határozatok, feljegyzés nyomozás elrendeléséről, adatszerzés keretében kiküldött megkeresések, szakértő kirendelő határozatok, bizonyítási indítvány elutasításáról szóló határozatok, panaszelterjesztő határozatok stb.), amelyek semmilyen bizonyítékot nem tartalmaznak. Szükségtelen továbbá olyan iratok ismertetése is, amelyeket a bíróság a tárgyalás menetében korábban már ismertetett. Nem csupán szükségtelen, de kifejezetten ellentétes a perjogi rendelkezésekkel azon tanúk által tett tanúvallomások ismertetése, akiket a bíróság a tárgyaláson kihallgatott, hiszen a Be. 527-528. §-ai kimerítő jelleggel és eltérést nem tűrő módon szabályozzák azokat az eseteket, amikor a tanú által tett korábbi vallomás ismertethető vagy felolvasható a tárgyaláson. Ez az eljárási szabálysértés azonban nem hatott ki a bizonyításra, hiszen a szükségtelen bizonyítás felvétele értelemszerűen nem befolyásolhatja a tényállás megalapozottságát, a tanúvallomásokat pedig a kihallgatások során közölt bizonyítékok alapján értékelte az elsőfokú bíróság.

[30] Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta ki tanú23-t, aki az ügyben korábban sem volt terhelti pozícióban, és más ok sem merült fel a tanú előéletének tisztázása körében. Ennek ellenére a törvényszék lekérdezte a tanúra vonatkozó bűnügyi nyilvántartási adatokat (30.

sorszámú utóirat), és azokat ismertette is a tárgyaláson (39. sorszámú jegyzőkönyv 8. oldal). A Be. 97. § (1) bekezdése szerint a bíróság azon személyes adatot ismerheti meg és kezelheti, amely az eljárási törvényben meghatározott feladatai ellátáshoz szükségesek. Konkrét, akár anyagi jogi, akár perjogi szempontból releváns bizonyítandó tény hiányában nincs olyan más eljárásjogi érdek, amely egy tanú büntetett előéletére vonatkozó adatok megismerését szükségessé tenné, ennek sem a tanú kihallgatása, sem pedig a tanúvallomása hitelessége szempontjából nincs jelentősége (a büntetett előélet ab ovo nem tehet senkit sem szavahihetletlenné). Ezen kívül az eljárási törvény e körben kifejezetten korlátozza a bíróság adatkezelési jogosultságát azzal, hogy a vádlott bűnügyi előéletére vonatkozó adatok beszerzésére jogosítja fel a bíróságot [Be. 498. § (3) bekezdés].

[31] Terhelt1 I. r. vádlott védője fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem teljes körűen tett eleget, bár a védő ezzel összefüggésben nem tett indítványt az ítélet hatályon kívül helyezésére a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontja alapján. Az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelési tevékenységét az ítéltábla a későbbiekben részletes vizsgálat alá vonja, ezen a helyen azt kell rögzíteni, hogy voltak ugyan indokolásbeli hiányosságok, de az elsőfokú ítéletből kiolvasható az a gondolatmenet, amely az elsőfokú bíróságot a tények megállapítása során vezérelte. Ezért az indokolási kötelezettség olyan fokú megsértése, amely kihatott volna a fellebbezésekkel támadott ítélet érdemére, nem volt feltárható.

[32] A vádlottak személyi körülményeit a másodfokú bíróság a vádlottak által a másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozatok és az ügyiratok tartalma alapján a következők szerint pontosítja:

– a Terhelt1 I. r. vádlottal szemben korábban lefolytatott büntetőeljárásban a Pesti Központi Kerületi Bíróság járt el elsőfokon;

– Terhelt2 II. r. vádlott a dán postánál dolgozik kézbesítőként, havi jövedelme 18 000 dán korona;

– Terhelt3 III. r. vádlott tulajdonába tartozik egy ismeretlen forgalmi értékű mogyoródi építési telek ½ tulajdoni hányada, a korábbi elítélésre vonatkozó adatokat a másodfokú bíróság kirekeszti.

[33] Az elsőfokú ítélet a személyi körülmények között tartalmazza Terhelt3 III. r. vádlott korábbi elítélését. Az ítéletben hivatkozott elítélést jelenleg már nem tartalmazza a bűnügyi nyilvántartás, és azt már a gyanúsítás közlésekor sem tartalmazta. Márpedig a Btk. – elkövetéskor hatályban volt – 97. § (2) bekezdése szerint a büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatok hatósági nyilvántartásból való törlése után hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben. Ez a magyarázata a III. r. vádlott személyi körülményei közül az elítélési adatok mellőzésének.

[34] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés *a)*, *c)* és *d)* pontjaiban írt megalapozatlansági hibákban szenved, ezért az ítéltábla – a Be. 593. § (1) bekezdés *a)* pontja értelmében a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján – azt helyesbíti, emellett a Be. 453. § (6) bekezdése alapján a kábítószereszközök összesítése során ejtett számítási hibákat javítja a következők szerint:

– az 1.1. tényállási pontban a Terhelt2 I. r. vádlottnak átadott 269,54 gramm amfetaminpor 39,1 gramm amfetamint tartalmazott;

– az 1.3. tényállási pontban a tanú4nak, az 1.4. tényállási pontban a tanú5nak átadott, továbbá a Budapest kerület2, Miklós u. 27. szám alatti ingatlanban tartott kannabisz mennyisége külön-külön és együttesen sem haladja meg a csekély mennyiség felső határát;

– a 3. tényállási pont helyére a következő szövegrészt illeszti az ítéltábla: „Terhelt3 I. r. vádlott 2019 nyarán, pontosabban meg nem határozható időpontban 2 kg, 20 gramm amfetamin-bázist tartalmazó amfetaminport vett át Terhelt1 I. r. vádlottól, amelyet később ismeretlen helyre szállított, és az eljárás során ismeretlenül maradt személynek vagy személyeknek adott át. Terhelt3 III. r. vádlott a Budapest kerület2, cím3 szám alatti lakásán 2021. augusztus 13. napján 9,78 gramm, 5,95 gramm kokaint tartalmazó port tartott saját fogyasztás céljára. Terhelt3 III. r. vádlott 2021. augusztus 13. napján, pontosan meg nem határozható időpontban kokaint fogyasztott.”

[35] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, valamennyi, a vádlottak által vitatott tények szempontjából releváns bizonyítékot a tárgyalás anyagává tett. A tárgyaláson felvett bizonyítás anyagát az elsőfokú ítéletben túlnyomórészt irathűen, bár hiányosan hivatkozta, az egyes bizonyítékok törvényességét ellenőrizte. A törvényes bizonyítékok bizonyító erejét egyenként is vizsgálta, majd nagy vonalakban elvégezte a bizonyítékok összevetését is. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés *d)* pontjában írtak betartásával, a szükségességet épphogy elérő mértékben teljesítette. Bemutatta a rendelkezésre álló bizonyítékok közül a jelentősebbeket, és állást foglalt a tekintetben, hogy mely bizonyítékokra alapította a tényállást. Értékelő tevékenysége több ponton felületes volt, a védők által a perbeszédekben mentő bizonyítékként hivatkozott bizonyítékokra nem reagált, és a bizonyítékok egymással való összevetésével, a bizonyítási anyag összességében való értékelésével részben adós maradt. Ezzel együtt is azt állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet alapján rekonstruálható az a logikai folyamat, amelynek eredményeképpen megállapításra kerültek a tényállásban a büntetőjogi főkérdés szempontjából releváns tények. A jelzett hiányosságokat a másodfokú bíróság a következőkben pótolni fogja.

[36] A védők által benyújtott fellebbezések az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást is támadták. Az ilyen perorvoslati támadás kizárólag akkor vezethet eredményre, ha az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat hiányosan értékelte, iratellenes megállapításokat tett, tényből tényre helytelenül következtetett, vagy egyéb logikai hibát vétett. Az ítéltábla azt

állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége az eljárási törvény előírásainak alapvetően megfelelt, azonban az általa megállapított tényállás hiányos, az iratellenességből és helytelen ténybeli következtetésekből fakadó, és így a másodfokú eljárásban orvosolható hibákban szenved [Be. 592. § (2) bekezdés *a*), *c*) és *d*) pont]. Ezek a hibák és hiányosságok olyan tényeket is érintettek, amelyek kihatással voltak a Terhelt3 III. r. vádlott által elkövetett cselekmény büntetőjogi minősítésére is.

[37] Az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét helytállóan alapozta arra a tényre, hogy a tagadásban levő I. és III. r. vádlottak mellett a II. r. vádlott tényfeltáró beismerő vallomást tett, amelyben társait is terhelő adatokat közölt. A törvényszék a II. r. vádlott vallomását kimerítően idézte ítéletében, és annak 18. oldalán elvégezte a vallomás önmagában történő értékelését is. Ez alapján a vizsgálat alapján arra a következtetésre jutott, hogy a II. r. vádlott vallomása önmagában értékelve hitelesnek tekinthető – és ezzel a másodfokú bíróság is egyetértett.

[38] Szemben a védői fellebbezésekben megfogalmazott kifogásokkal, a II. r. vádlottnak az amfetamin kicseréléséről szóló vallomása nem tekinthető következtetlennak. Először is a védők által hivatkozott kisebb pontatlanságok nem érdemiek, azok az eltelt idővel is magyarázhatók. Másrészről értékelni kell a két kihallgatás lefolytatásának körülményeit is. A II. r. vádlott a 2020. július 9. napján tett vallomásában tett említést a III. r. vádlottról és a hozzá köthető amfetaminügyletről. Ekkor azonban nem ez az esemény volt a nyomozói kérdések fókuszában, azok általában irányultak arra, mit tud elmondani a II. r. vádlott az I. r. vádlott vevőiről. Később, a 2021. július 15. napján tartott kihallgatásán tértek vissza erre az eseményre, és ekkor hangzottak el konkrét kérdések is annak pontos körülményeire. Ezen kérdések folytán a II. r. vádlott vallomása pontosításra került egy-két részletkérdés vonatkozásában, ez azonban nem hitelességi probléma.

[39] A fellebbviteli eljárásban a III. r. vádlott védője arra is hivatkozott, hogy a II. r. vádlottnak volt érdeke terhelni a társait, hiszen korábban szabadulhatott a letartóztatásból, majd bűnügyi felügyeletét is megszüntették még a nyomozás során. Ezt a hivatkozást némiképp árnyalja, hogy – a jelentős mennyiségre elkövetett kábítószer-kereskedelem miatt indult büntetőeljárásokra egyáltalán nem jellemző módon – valamennyi vádlott szabadon volt a vádemelés időpontjában: az I. r. vádlottal szemben elrendelt letartóztatást egy év után, bűnügyi felügyeletét 9 hónap elteltével szüntették meg, míg a III. r. vádlottal szemben egyáltalán nem rendeltek el személyi szabadságot érintő kényszerintézkedést a nyomozás során. Az I. és II. r. vádlott lényegében ugyanannyi időt töltöttek személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés hatálya alatt, annyi különbség tárható fel, hogy a II. r. vádlott letartóztatása kb. három hónappal rövidebb volt. Így tehát a kényszerintézkedések megszüntetése és a vádlottak által tett vallomások tartalma között semmilyen érdemi összefüggés nem tárható fel.

[40] Mindazonáltal a hatósággal együttműködő terheltnek az eljárási és anyagi jogi kedvezmények reményében megtett vallomását a szavahihetőség szempontjából ugyanúgy ellenőrizni kell, mint bármely más személyi bizonyíték esetén. Ezért is járt el helyesen az

elsőfokú bíróság akkor, amikor a II. r. vádlott terhelő vallomását igyekezett összevetni az egyéb bizonyítékokkal, bár ez az értékelő tevékenység hiányos volt, ezért a másodfokú bíróságnak több kiegészítést kellett tennie.

[41] A II. r. vádlott vallomását alátámasztó tanúvallomások közül ki kell emelni, hogy a 2. számú tanú, tanú9 és tanú8 tanúk lényegében egyező tartalommal tettek vallomást a tekintetben, hogy a II. r. vádlottól több alkalommal vásároltak, illetve kaptak amfetamint. Ezek a személyi bizonyítékok megerősítik a II. r. vádlottnak a saját cselekményéről tett előadását.

[42] Szintén a II. r. vádlott terhére rótt cselekményekkel hozható összefüggésbe az 1. számú tanú vallomása. Azt az elsőfokú bíróság helytállóan ismerte fel, hogy a tanú tárgyaláson megváltoztatott tartalmú vallomása nem fogadható el, így a nyomozás során tett vallomását kell irányadónak tekinteni. Ennek azonban nem az az oka, hogy „a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények tárgyalása során rendszeresen találkozni vallomásukat megváltoztató tanúkkal” (elsőfokú ítélet 24. oldal), hanem az, hogy II. r. vádlottal és a tanúval szemben fogatosított rendőri intézkedésről felvett jelentés a tanú nyomozati vallomásával egyező adatokat tartalmaz. Az elsőfokú bíróság által említett viselkedési minta ehhez képest csak másodlagos jelentőségű.

[43] Hasonló érvelési hiba tárható fel tanú1 tanúvallomása kapcsán az elsőfokú ítélet 25. oldalán: a felelősségváró magatartás önmagában még nem kellő érv a tanú nyomozati vallomásának elfogadása mellett. Ezen tanú tekintetében annak volt jelentősége, hogy a 2019. december 15. napján kelt feljegyzés adatai szerint rendszeres telefonos kapcsolatban volt a II. r. vádlottal, a kapcsolattartás módja, a kommunikáció stílusa egyértelműen a kábítószerrel kapcsolatos rejtett tranzakciókra jellegzetes. Az egyik üzenetben az olvasható, hogy a II. r. vádlott kifejezetten megkéri tanú1 tanút, hogy egyedül menjen át hozzá, ami szintén konspirációra utaló adat. Jelentősége van továbbá a 2021. január 20. napján kelt feljegyzésnek is: a II. r. vádlottal szemben 2019. július 21. napján fogatosított rendőri intézkedés során a tanú és a II. r. vádlott egymás mellett ült egy gépkocsiban, és mindkettőjükönél kábítószerrel találta. A tanú végezetül nem tudott elfogadható magyarázatot adni arra, hogy a II. r. vádlottat terhelő adatok hogyan kerülhettek a nyomozás során felvett tanúkihallgatási jegyzőkönyvbe.

[44] Komoly hordereje volt az ügy eldöntése szempontjából tanú23 tanúvallomásának. A tanú a tárgyaláson közeli hozzátartói viszonya ellenére vállalta a vallomástételt, amellyel a II. r. vádlott mellett az I. r. vádlottat is terhelte. A tanúvallomást együtt kell értékelni a tanú23 és Terhelte1 I. r. vádlott között folytatott üzenetváltásokkal, amelyek alátámasztják a tanúvallomás azon részét, amely szerint az I. r. vádlott rendszeresen küldött pénzt a letartóztatásban levő II. r. vádlottnak. Abban az I. r. vádlott és tanú23 tanúvallomása egybehangzó, hogy összesen kb. 200 000 Ft-ot küldött az I. r. vádlott, a motivációk tekintetében azonban már eltért a két vallomás. Az ellentmondás feloldása során az ítéltábla abból indult ki, hogy az I. r. vádlott vallomása alapján nem körvonalazódik olyan mély barátság közte és a II. r. vádlott között, amely életszerű magyarázatot tudna adni ilyen összeg

rendelkezésre bocsátására. A küldött pénz mennyiségének azért is jelentősége van, mert a – saját bevallása szerint – havi 280 000 Ft-ból gazdálkodó I. r. vádlott nem volt olyan anyagi helyzetben, amely lehetővé tette volna azt, hogy havi rendszerességgel tízezer forintos nagyságrendben jótékonykodjon egy olyan személy irányába, akihez különösebben szoros kapcsolat nem is fűzte, sőt, vallomása szerint pont a kábítószer miatt akart tőle távolságot tartani. Így tehát az ítéltábla tanú23 tanú vallomását tartotta elfogadhatónak: az I. r. vádlott érintettsége miatt küldött pénzt addig, amíg a vallomást a II. r. vádlott megtagadta, abból a célból, hogy így befolyásolja társát eljárási magatartásában saját felelősségrevonását elkerülendő.

[45] tanú2 és tanú3 tanúvallomása szintén megerősíti Terhelt2 II. r. vádlott terhelő vallomását, ugyanis azokból az derül ki, hogy a II. r. vádlott pontosan írta le az I. r. vádlott által lakott ingatlan jellemzőit, és az abban lakó személyeket.

[46] Összességében a fenti bizonyítékok alapján azt lehet megállapítani, hogy a II. r. vádlott vallomása lényegében következetes volt, és azt a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok is alátámasztották, ezért tényállást lehetett rá alapítani.

[47] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta Terhelt1 I. r. vádlott és az őt terhelő tanú5 és tanú4 tanúk vallomásainak összevetését. Ennek azért van jelentősége, mert ugyan az I. r. vádlott beismerte azt, hogy ennek a két személynek adott át kannabiszt, de az átadások gyakoriságát, a kábítószer össz mennyiségét és a kapott ellenértéket úgy állította be, hogy abból ne lehessen a kábítószerrel való kereskedelemre következtetni. Ezzel szemben mindkét tanú következetes vallomást tett a tekintetben, hogy legalább tucatnyi alkalommal vásároltak készpénzért kannabiszt az I. r. vádlottól. Mivel olyan bizonyíték nem merült fel, amely a tanúvallomások hitelességét kikezdené, sőt, a (később részletesen elemzendő) 2020. október 15. napján kelt feljegyzés adatai azokat mindenben megerősítik, ezek a személyi bizonyítékok kétségbe vonják az I. r. vádlott szavahihetőségét. Ez pedig azért lényeges, mert ebből az derül ki, hogy az I. r. vádlott még azokban részecselekményekben sem tárta fel a teljes igazságot, amelyekre – állítása szerint – beismerő vallomást tett.

[48] A rendelkezésre álló bizonyítékok cáfolják az I. r. vádlottnak a saját vagyoni viszonyaira tett vallomását is. E körben a védelem tanú6 tanúvallomására hivatkozott, ami a védelem érvelése szerint megfelelő magyarázatot ad a vádlottól lefoglalt készpénzre. Az elsőfokú bíróság ezt a védekezést azzal vetette el, hogy a tanú nem tudta bizonyítani, honnan származott az átadott 2 millió forint, továbbá hogy nincs magyarázat arra, az I. r. vádlott miért használta fel azt a céljától eltérően (elsőfokú ítélet 27. oldal). Szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával nem teljesen életszerűtlen az, hogy a rendszeresen drogot fogyasztó I. r. vádlott nem vállalkozása beindítására költi el a kapott pénzt, hanem fogyasztási cikkekre, a készpénz forrását pedig a tanú nyomozás során részletesen feltárt jövedelmi viszonyai – egyezően a védelem e körben elővezetett érvelésével – akár megfelelően igazolhatják is.

[49] Az elsőfokú bíróság következtetése mindemellett helyes volt, azonban az azt alátámasztó tények másutt keresendők. Először is rögzíteni kell, hogy az I. r. vádlottnak a havi jövedelmére tett vallomása már önmagában is kétséges. Ugyanis a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által megküldött adatok szerint a vádbeli időszakban a legális jövedelme havonta 75-80 000 Ft volt. Ehhez társult állítása szerint havonta kb. 200 000 Ft, amit a hétvégenként végzett kiszállításokból borravalóként szerzett. Azonban alappal lehet kételkedni abban, hogy a vádlott két napi munkavégzés során átlagosan 50 000 Ft borravalót tudott összeszedni, különösen arra figyelemmel, hogy vallomása szerint nem fogyasztóknak, hanem vállalkozásoknak szállított ki süteményeket.

[50] Azt tényként lehet rögzíteni, hogy az I. r. vádlott több tartós fogyasztási cikket vásárolt elfogása előtt, így 630 000 Ft-ért televíziót és 290 000 Ft-ért hűtőt. Ezeket a tételeket az I. r. vádlott saját vallomása is tartalmazza. Abban azonban már nem volt szó arról, hogy az I. r. vádlottól lefoglalt telefon adattartalmát elemző, 2020. október 15. napján kelt feljegyzés szerint vásárolt egy kanapét is 278 000 Ft-ért, továbbá hogy elfogását megelőzően bonyolította le a lakása felújítását. Ez utóbbi tényt Szilvássy terhelt³ és tanú⁴ tanúk vallomásai is megerősítik. Ezeket a kiadásokat a havi jövedelme nyilvánvalóan nem fedezhette, hiszen abból kellett kifizetnie a lakása bérleti díját, biztosítania a megélhetését és – saját bevallása szerint – vásárolt havonta 30-40 gramm kannabiszt is. Így tehát kizárólag az állítólagos 2 millió Ft-os szülői ajándék lehetett ezeknek a nagyobb kiadásoknak a forrása, ami viszont azt jelenti, hogy abból – legalábbis a vádlott saját vallomása alapján – bizonyosan nem maradhatott meg 1,5 millió Ft. Mindebből következően tehát eleve kétséges annak elfogadhatósága, hogy a lefoglalt pénz az említett szülői ajándékból származhatott volna.

[51] Mindemellett az I. r. vádlott vagyoni viszonyait vizsgálva értékelni kell a telefonjából kinyert adatokat is, közelebbről az Bank2 Bank által küldött szöveges üzeneteket. Ezek különböző banki tranzakciókról szólnak, ami egyértelműen szemben áll az I. r. vádlott azon védekezésével, amely szerint nem bízott a bankokban, ezért nem is ott tartotta a pénzét. Komolyabb jelentősége van annak az üzenetnek, amely szerint az I. r. vádlott számlájára tanú⁶ befizetett 200 000 Ft-ot, továbbá annak, hogy a számlán ennél nagyobb összeg nem is jelenik meg. Ezek az adatok szemben állnak mind az I. r. vádlott, mind pedig tanú⁶ vallomásával, ugyanis ők egyezően számoltak be arról, hogy utóbbi 2 millió Ft-ot adott az I. r. vádlottnak készpénzben, és a tanú – az általa eszközölt átutalásra vonatkozó objektív adattal szemben valótlannul – azt is állította, hogy az I. r. vádlottnak nem volt bankszámlája.

[52] Mindezen bizonyítékok együttesen cáfolják azt a hivatkozást, hogy az I. r. vádlottól lefoglalt pénzt Terhelt¹ az édesanyjától ajándékba kapta, következésképpen a pénz törvényes eredetére vezetett bizonyítás sikertelen maradt. Ennek pedig a vagyonelkobzás törvényi vélelmen alapuló jogalapja tekintetében döntő jelentősége volt.

[53] A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények nyomozati metodikájának megfelelően a nyomozó hatóság valamennyi, a vádlottak birtokában volt telefont és egyéb számítástechnikai eszközt lefoglalt, azok tartalmát informatikai szakértő igénybevételével rögzítette, majd kiértékelte. Az adatelemzésről szóló feljegyzések számos terheltő

bizonyítékot tartalmaznak mindhárom vádlott tekintetében, ennek ellenére az elsőfokú bíróság azokat nem vonta értékelési körébe. Az elsőfokú ítélet csupán jelzi, hogy voltak terhelő „számítástechnikai bizonyítékok”, egy fél mondatban megjegyezve – az egyébként releváns bizonyítékot nem hordozó – fényképeket, és azt, hogy „a beszélgetéstartamok pedig egyértelműen kábítószer átadások mozzanataira utalnak”. Az elsőfokú ítélet csupán egy feljegyzést nevesít, de azt nem jelöli meg, hogy pontosan melyikről van szó (elsőfokú ítélet 27. oldal utolsó két bekezdés).

[54] Terhelt I. r. vádlott szavahihetősége szempontjából nagyobb jelentősége van a 2020. június 24. napján kelt feljegyzésnek. A feljegyzés szerint az I. r. vádlottól lefoglalt telefonon telepítve volt a alkalmazás³ alkalmazás, amely titkosított üzenetváltásra ad lehetőséget. A nyomozó hatóság megállapította, hogy 12 felhasználóval bonyolított az I. r. vádlott üzenetváltást, a kontaktok között férfiak is voltak (név⁵⁵, név⁵⁶, név⁵⁷). Ez az adat nem egyeztethető össze az I. r. vádlott azon védekezésével, amely szerint kizárólag barátnője féltékenysége miatt használta ezt az alkalmazást kapcsolattartásra, hiszen az nem indokolja az ilyen széles körű kapcsolatokat, főleg nem férfiakkal. A feljegyzés adatai egyebekben alátámasztják a II. r. vádlott által tett terhelő vallomást, aki előadta, hogy az I. r. vádlottal ezen az alkalmazáson keresztül bonyolították le a kábítószerrel kapcsolatos ügyleteket, és azt kifejezetten a magas fokú konspirációs lehetőségek miatt választották.

[55] Szintén az I. r. vádlott vallomásának ellenőrzése körében kellett volna értékelnie az elsőfokú bíróságnak a 2020. október 15. napján kelt feljegyzést. A feljegyzésben elemezett adatokból kiemelendő, hogy az I. r. vádlott és Terhelt³ III. r. vádlott rendszeresen telefonos kapcsolatban voltak, azonban ez szinte kizárólag rövid, maximum 1-2 perces hívásokra korlátozódott, és számos sikeres, de 0 másodpercig tartó beszélgetés is volt. Az ilyen hívási szokások jellemzők azokra a személyekre, akik valamilyen illegális tevékenység miatt vannak kapcsolatban egymással. Ezt a következtetést erősíti meg a 2019. december 13. napján kelt üzenetváltás, amelyben az I. r. vádlott arról számol be Terhelt³ III. r. vádlottnak, hogy az egyik hajnalban a biztonsági kamerákon két ismeretlen autót látott, amitől bepánikolt, és lehúzza a „povert” a vécén.

[56] Az elemzett adatok alapján az is megállapítható, hogy az I. és II. r. vádlottak a vádbeli időszakban jó viszonyban voltak egymással. Lényeges bizonyíték továbbá, hogy az I. r. vádlott telefonjában megtalálható volt a II. r. vádlottal szemben indult büntetőügyben beszerzett vegyészszakértői vélemény, amit ráadásul olyan időpontban szerzett meg az I. r. vádlott, amikor a II. r. vádlott még letartóztatását töltötte. Az, hogy az I. r. vádlott ilyen fokú érdeklődést mutatott a II. r. vádlott ellen indult büntetőeljárás iránt, az anyagi támogatás mellett szintén az I. r. vádlott érintettségre utal.

[57] A feljegyzés adatai szerint az I. r. vádlott kapcsolatot tartott tanú⁴dal is. Az elemzett hívásadatok és üzenetek tanú⁴ tanúvallomását támasztják alá, vagyis azt, hogy nem csupán együtt fogyasztott kannabiszt az I. r. vádlottal, hanem rendszeresen vásárolt tőle viszonylag nagyobb mennyiséget is. Ez a tény ismét csak az I. r. vádlott védekezését gyengíti. Az tanú⁵ nevű személlyel folytatott üzenetváltások – az egyéb bizonyítékokból azonosíthatóan –

tanú5sal zajlottak le, és megerősítik a tanú terhelő vallomását. A tanú77-tel folytatott üzenetváltások jól illeszkednek a kábítószerrel kapcsolatos tranzakciók lebonyolítására jellemző mintázatokhoz: a felek rendszeresen, néhány nap eltéréssel találkoznak, a találkozók megbeszélése során semmilyen konkrétum nem hangzik el, azok célja nem derül ki, a találkozók rövid ideig tartanak („ráérsz két percre”, „felnézel?”), és azokat az I. r. vádlott lakására szervezik. tanú77 olyan kijelentéseket is tesz (lásd elsősorban „belabdázva kóvályogtunk volna”), amelyek egyértelműen kábítószer-fogyasztásra utalnak.

[58] Az elsőfokú bíróság nem vonta értékelési körbe a 2019. augusztus 26. napján kelt feljegyzést sem, ami egyértelműen alátámasztja a II. r. vádlott kereskedői magatartását, és ez újabb érv a II. r. vádlott szavahihetősége és így társait terhelő vallomása hitelessége mellett. A feljegyzésben rögzített üzenetek a kábítószerrel való kereskedés lebonyolítási módjára tipikusak: rövid üzenetek, amelyek érdemi információt nem tartalmaznak, csak kérdést arra, hogy mikor jöhet létre egy találkozó, aminek célját azonban nem jelölik meg. Ezek az adatok alátámasztják a 2. számú tanú II. r. vádlottat terhelő vallomását is, aki megjelenik az üzenetek között, és tárgyalási vallomásában azok tartalmát is megmagyarázta. A feljegyzés tartalmazza a II. r. vádlott telefonos jegyzeteit is, amelyek különböző neveket és összegeket tartalmaznak.

[59] Említés szintjén foglalkozott a törvényszék a 2019. december 15. napján kelt feljegyzéssel, azonban abból kizárólag azon – különösebb bizonyító erővel nem bíró – tényt emelte ki, hogy a II. r. vádlott telefonos adatai alapján azonosítható személyek egy része korábban már kapcsolatba került kábítószerrel. Azzal azonban nem foglalkozott az elsőfokú bíróság, hogy a feljegyzés részletesen elemzi a II. r. vádlott üzenetváltásait és telefonos kapcsolattartási mintázatát, és ezekből világosan kirajzolódik a már korábban említett azon jellegzetesség, amely szerint a II. r. vádlottnak üzenetet küldő személyek találkozókat egyeztetnek azok céljának megjelölése nélkül, a telefonhívások pedig visszatérően nagyon rövidek voltak. Ez utóbbi szintén arra utal, hogy csupán valamilyen a felek számára fontos kérdés rövid megtárgyalására került sor. Az üzenetváltások legfeljebb csak utalásokat tartalmaznak a találkozók céljaira (pl. „tudjuk intézni amit beszéltünk ma kellene”, „ha tudnánk menni az nagyon nagy mentés lenne”), ez a kommunikációs stílus konspirációra utal.

[60] A 2019. december 16. napján kelt feljegyzés a II. r. vádlottól lefoglalt informatikai eszközökről rögzített adatok elemzését folytatja. Ebből is kiemelendők a konspirált, rövid, szinte kizárólag személyes találkozók megbeszélésére korlátozódó szöveges üzenetek. Ez a feljegyzés is tartalmaz adatokat tanú1 és a II. r. vádlott kapcsolatára, ami újabb érv a tanú nyomozás során tett vallomásának hitelessége mellett.

[61] Ezek a bizonyítékok a II. r. vádlott (amúgy saját maga is által elismert) kereskedői magatartásának alátámasztásán keresztül számottevően megerősítik a II. r. vádlott szavahihetőségét és vallomásának hitelességét, így áttételesen a Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlottat terhelő, a II. r. vádlott által közölt adatokat is alátámasztják. Erre figyelemmel helyes volt az elsőfokú bíróság azon következtetése, amely szerint Terhelt2 II. r. vádlott terhelő vallomására kell alapítani a tényállást.

[62] Ezen terhelő vallomás alapján az kétséget kizáró módon bizonyítható volt, hogy Terhelt3 III. r. vádlott 2019 nyarán 2 kg amfetamint vett át az I. r. vádlottól. Szemben a védelmi hivatkozásokkal, a le nem foglalt kábítószer típusa ítéleti bizonyossággal rögzíthető a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján. Az – a fentiek szerint – kétséget kizáró módon bizonyítható volt, hogy az I. r. vádlott amfetaminnal is kereskedett viszonylag hosszabb időn keresztül, amiből a II. r. vádlott havi rendszerességgel vásárolt. Az is bizonyítást nyert, hogy a II. r. vádlott nagyobb mennyiségű, közel 300 grammos adagot is vásárolt az I. r. vádlottól, ami tőle lefoglalásra is került. Ezen tények alapján nem támasztható észszerű kétely az iránt, hogy a II. r. vádlott a csomagra történő rátekintés, annak tárolási módja, illetve az ügyletet értelemszerűen kísérő beszélgetés tartalma alapján pontosan meg tudta állapítani, milyen kábítószer tartalmaz a csomag.

[63] Mindezek alapján tehát a kábítószer átvétele bizonyítható volt, azonban a kereskedői tevékenység ennél jóval szélesebb körű magatartást feltételez. Az erre utaló bizonyítékok bemutatását az elsőfokú bíróság elmulasztotta.

[64] Az ítéltábla abból indult ki, hogy a következőes bírói gyakorlat szerint a kábítószer mennyisége önmagában nem bizonyítja a kereskedői magatartást, ahhoz további bizonyítékok szükségesek. A II. r. vádlott vallomása arra nem tartalmaz adatot, hogy a III. r. vádlott pontosan mit csinált az átvett amfetaminnal, arról csak annyit tudott közölni, hogy valahova vidékre vitte. Arra a II. r. vádlott nyomozati kihallgatása nem terjedt ki, hogy a III. r. vádlott rendszeres és visszatérő vevője volt-e az I. r. vádlottnak, vagy egyetlen alkalommal kapott tőle kábítószer, erre legfeljebb csak utalás szintjén tartalmaz bármilyen adatot a II. r. vádlott vallomása. E körben a nyomozás során nem tettek fel tisztázó kérdést a II. r. vádlottnak, és a nyomozó hatóság más módon sem ellenőrizte le a II. r. vádlott által közölteket. Ezt a kérdést a bírósági eljárásban már nem lehetett tisztázni, mivel a II. r. vádlott a tárgyaláson megtagadta a vallomástételt.

[65] Egyéb személyi bizonyítékot az ügyészség nem tudott a bíróság elé tární, így kizárólag az okirati bizonyítékok és a tárgyi bizonyítási eszközök alapján lehet állást foglalni a kérdésben. A fent részletesen bemutatott okirati bizonyítékok alapján az rögzíthető, hogy a III. r. vádlott tudott az I. r. vádlott kábítószer-kereskedői tevékenységéről, de ez következik abból is, hogy tőle átvett nagyobb mennyiségű kábítószer. Ennél messzebbre mutató következtetés a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokból nem vonható le, hiszen a rendszeres telefonos kapcsolatot a közöttük gyerekkoruk óta fennálló baráti kapcsolat is indokolhatja.

[66] A III. r. vádlottól lefoglalt tárgyi bizonyítékok szintén nem mutatnak a kábítószerrel való kereskedés irányába. Tőle kizárólag viszonylag kisebb mennyiségű kokaint és egy darab fecskendőt foglaltak le, ezek a kábítószer készletezését, adagolását, csomagolását stb. nem bizonyítják, különösen úgy nem, hogy a vádlott szervezetéből ezzel egyezően kokain volt kimutatható, mely a lefoglalt kábítószer fogyasztási célját valószínűsíti. A vádlottól lefoglalt

készpénz sem tekinthető kirívó összegnek, a deviza jelenlétét pedig meggyőzően igazolja a III. r. vádlott azon vallomása, amely szerint a külföldi utasok gyakran fizetnek ilyen módon. A lefoglalt összeg a III. r. vádlott jövedelmi viszonyai alapján sem tekinthető kimagaslónak, ugyanis – az elsőfokú bíróság által szintén nem értékelt – adóhatósági tájékoztatás alapján megállapítható, hogy a III. r. vádlott 2019-ben több mint 4 millió Ft jövedelemről tett bevallást.

[67] Ezek a bizonyítékok nem támasztják alá kétséget kizáró bizonyossággal a vádirat azon állítását, amely szerint a III. r. vádlott *rendszeresen* kereskedett az I. r. vádlottól átvett amfetaminnal, a hasonló tartalmú ténymegállapítás az elsőfokú ítéletben téves logikai következtetésen alapul. A helyes következtetés ezzel szemben az, hogy a III. r. vádlott egyetlen alkalommal átvett 2 kg amfetamint az I. r. vádlottól, de hogy ezért ő maga fizetett-e, vagy megbízásból cselekedett-e, és hogy mi lett a kábítószer további sorsa, az eljárásban nem volt ítéleti bizonyossággal feltárható. Ez utóbbi körben csupán annyi további következtetést lehet levonni, hogy a III. r. vádlott a kábítószer egy vidéki helyszínre szállította, ahol azt továbbadta legalább egy személynek. Ez utóbbi tényre vonatkozóan abból, hogy a kábítószer nem találták meg a III. r. vádlottnál, és ilyen mennyiség egyedül történő elfogyasztása kizárható, továbbá a III. r. vádlott nem is amfetamint, hanem kokaint fogyasztott rendszeresen, az egyetlen helyes logikai következtetés az lehet, hogy azt továbbadta egy vagy több személynek. Hogy ezt ellenérték fejében avagy ingyenesen tette-e, szintén nem tisztázható.

[68] Az elsőfokú bíróság ítélete tényállásában a vádlottaktól lefoglalt kábítószeres jellemzőit nem az elvárt részletességgel rögzítette, megelégedett a kábítószeres fajtájának és büntetőjogi mennyiségének rögzítésével. Ez a tényállásszerkesztési megoldás azért nem helyeselhető, mert a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények minősítése szempontjából annak is jelentősége van, hogy az egyes lefoglalt adagok pontosan milyen mennyiségű hatóanyagot tartalmaztak. E körben a törvényszék által megállapított tényállás hiányos és részben iratellenes is volt, amit a vegyészszakértői vélemények alapján pótolnia, illetve javítania kellett az ítéltáblának.

[69] A másodfokú bíróság által pontosítottak alapján, és a II. r. vádlott esetében a megalapozottság vizsgálata nélkül irányadónak tekintendő tényállásra figyelemmel az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, a cselekmények minősítése az I. és II. r. vádlott esetében törvényes volt, a jogi indokolás azonban több kiegészítésre, a III. r. vádlott tekintetében pedig módosításra szorul.

[70] Az elsőfokú bíróság foglalkozott a büntető törvény időbeli hatályának kérdésével, és helyesen vezette le, hogy a vádlottak cselekményeivel érintett szerek mind az elkövetéskor, mind az elbíráláskor hatályos anyagi jogi szabályok szerint kábítószernek minősülnek. Emellett annak is jelentősége van, hogy 2023. szeptember 1-jétől a pénzbüntetés napi tételének összege is emelkedett 1000 forintról 1300 forintra, vagyis a hatályos Btk. e tekintetben szigorúbb rendelkezéseket tartalmaz, így összességében továbbra is a

cselekmények elkövetése idején hatályos törvény szerint kellett elbírálni a vádlottak cselekményeit [Btk. 2. § (1) és (2) bekezdés].

[71] Nem lehet eltekinteni attól sem, hogy az elsőfokú elbírálást követően 2024. augusztus 1. napjával a Btk. ismét módosult, mégpedig a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesülés szabályaiban (Btk. 97. §). Ennek lényege szerint már nem érvényesíthető a terhelt javára, ha a nyilvántartási adatok korábbi, a visszaesést megalapozó elítélési adatokat nem rögzítenek, és ha a bíróság bármely hiteles irat alapján a korábbi elítélés adatait meg tudja állapítani, azok a terhelt esetében az ahhoz fűződő büntetőjogi jogkövetkezmények megállapításának alapját képezik. Ez – a Btk.-ban megjelenő szabályként – értelemszerűen maga után vonja a Btk. 2. §-a szerinti vizsgálódás szükségességét az elbíráláskor hatályos nyilvántartási adatok alapján, mert amennyiben a korábbi elítélési adatokat már nem tartják nyilván, egyértelműen a 2024. augusztus 1-jét megelőző, és az elkövetéskor is azonos tartalommal hatályban volt rendelkezés eredményez az adott szabály szempontjából kedvezőbb elbírálást. A jelen ügyben ez a változás Terhelt3 III. r. vádlottra hathatott volna ki azzal, hogy a jelenleg hatályos szabályok értelmében büntetett előéletét rögzíteni kellett volna a személyi körülmények között, ami további súlyosító körülményként jelentkezett volna a III. r. vádlott terhére. Erre figyelemmel is a főszabály szerinti (elkövetéskori) Btk. alapján kellett a vádlott ügyét elbírálni.

[72] A törvényszék hiánytalanul hívta fel azokat a jogszabályhelyeket és kúriai döntéseket, amelyek alapján megállapítható az, hogy az I. és II. r. vádlottak a kereskedés elkövetési magatartással valósították meg a kábítószer-kereskedelem büntettét. Azonban az elsőfokú ítélet rendelkező része nem volt pontos e körben, mivel az nem tartalmazza azt, hogy a Btk. 176. § (1) bekezdésében írt elkövetési magatartások közül melyiket rótták a vádlottak terhére.

[73] A Be. 561. § (2) bekezdés c) pontja szerint az ügydöntő határozat rendelkező része tartalmazza a bűncselekmény Btk. szerinti megnevezését az alkalmazott törvényhely feltüntetésével. A bűncselekmény bírósági határozatban történő megnevezéséről szóló 61/2008. BK vélemény 3.a) pontja pedig úgy rendelkezik, hogy az elkövetési magatartás eltérő büntetési tétellel fenyegetett alakzataira 1. tétel, 2. tétel stb. megjelöléssel, az azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira pedig 1. fordulat, 2. fordulat stb. megjelöléssel kell utalni. Ezt a hiányosságot az ítéltábla pótolta akként, hogy a rendelkező részben feltüntette a Btk. 176. § (1) bekezdéséből a „kereskedés” alakzatának megfelelő 4. fordulatot is, a minősítő körülmény megállapítását megalapozó – egyébként helyesen megjelölt – (3) bekezdés érintetlenül hagyása mellett.

[74] A minősítés kapcsán hangsúlyozandó, hogy a kábítószer-kereskedelem tényállásában szereplő „kereskedik” elkövetési magatartás megkülönböztető jegye a rendszeresség és a haszonszerzési cél. A haszonszerzés nem kizárólag pénzbeli hasznot jelent, bár kétségtelenül ez a legtipikusabb elkövetési forma. Haszon alatt bármilyen előny értendő, így az is, hogy az I. r. vádlottnak tanú5 segített vényköteles gyógyszerek birtokába jutni anélkül, hogy ennek érdekében az I. r. vádlottnak meg kellett volna jelennie orvosi

vizsgálaton, vagy hogy a gyógyszerek felírása indokolt lett volna. A mindkét félnek kölcsönösen előnyös cserekereskedelem is bevonható a haszonszerzési cél alá, így alkalmas a kereskedés elkövetési magatartás megállapítására.

[75] Terhelt3 III. r. vádlott tekintetében az ítéltábla a bizonyítékok értékelésénél már részletesen kifejtette, hogy a kábítószer *rendszeres adásvétele* (azaz a kereskedés) miért nem állapítható meg e vádlott terhére. Az azonban ítéleti bizonyossággal rögzíthető, hogy a III. r. vádlott az I. r. vádlottól átvett 2 kg amfetamint, amit aztán egy későbbi időpontban legalább egy (az eljárás során ismeretlenül maradt) személynek átadott.

[76] Ez a mennyiség a Nemzeti Szakértői és Kutató Intézet által közzétett adatokra figyelemmel kb. 4000 fogyasztói adagnak felel meg, az amfetaminpor hígítása esetén ez a szám tovább nőhet. Ebből az következik, hogy a III. r. vádlott még akkor is több személy részére tette hozzáférhetővé a kábítószer, ha azt egy ember számára adta át. Márpedig az 57. BK vélemény II.5.a) pontja szerint kábítószer forgalomba hoz az, aki azt akár ellenérték fejében, akár ingyenesen több személy részére juttatja, a BH2002. 299. számon közzétett eseti döntés pedig leszögezi, hogy forgalomba hozatalnak minősül a kábítószer több személy részére történő hozzáférhetőségének biztosítása is, ha az egyetlen személyen keresztül, egyszeri átadással történik. Így tehát Terhelt3 III. r. vádlott amfetaminnal kapcsolatos cselekményének helyes minősítése a Btk. 176. § (1) bekezdés 3. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntette.

[77] Mivel az ítéltábla nem látta megállapíthatónak azt, hogy a III. r. vádlott rendszeresen bonyolított adásvételeket, újra kellett értékelni a nála megtalált kokainnal kapcsolatos cselekményét is. A III. r. vádlott kábítószer-kereskedelem tényállását kimerítő magatartása a 2019 nyarán átvett és elszállított amfetaminhoz kapcsolódik. A nála két évvel később megtalált kokain a nem cáfolható bizonyítékok alapján a saját fogyasztását szolgálta, így sem az elkövetési magatartásra, sem pedig az eltelt időre figyelemmel nem tekinthető természetes egységnek a két cselekmény. A lefoglalt kokain mennyisége meghaladta a csekély mennyiség felső határát, így a Btk. 178. § (6) bekezdésében a csekély mennyiséggel összefüggésben szabályozott szubszidiaritás sem alkalmazható. Mindezekre figyelemmel a III. r. vádlott cselekménye a Btk. 178. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző és aszerint minősülő kábítószer birtoklása büntettét is kimeríti.

[78] Az elsőfokú bíróság a kábítószer mennyiségére vonatkozó jogi indokolás körében nem hívta fel a Btk. releváns normáit, és elmulasztott hivatkozni a bírói gyakorlatot orientáló kúriai állásfoglalásra is. Ezt a hiányosságot az ítéltábla akként pótolja, hogy a vádlottak által elkövetett cselekménnyel érintett kábítószeresek büntetőjogi mennyiségét a Btk. 461. § (1) bekezdés *a)* pont *ad)* (amfetamin, metamfetamin), *ah)* (MDMA) és *aj)* (kokain) alpontjai és *c)* pontja (kannabisz), valamint a (3) bekezdés *a)* pontja alapján állapította meg a bíróság. Az egyes kábítószeresek össz mennyiségének meghatározása során az 57. BK vélemény II/5/c) pontja szerint járt el, amely szerint ha a bűncselekményt többféle kábítószerre követték el, a különböző alapegységek alapján kiszámított mennyiségeket, arányosan átszámítva összegezni

kell, és így kell kiszámítani, hogy együttesen meghaladják-e a csekély mennyiség felső határát, illetve a jelentős mennyiség alsó határát.

[79] Mivel Terhelt³ III. r. vádlott több bűncselekményt követett el, és azokat egy eljárásban bírálta el a bíróság, vele szemben a halmazati büntetés szabályait kellett alkalmazni [Btk. 6. § (1) bekezdés, 81. § (1) bekezdés]. A halmazati tételkeretet a Btk. 81. § (2) és (3) bekezdései alapján a kábítószer-kereskedelem büntettére irányadó különös részi tételkeret alapulvételével kellett kiszámítani azzal, hogy a megemelt tételkeret a Btk. 36. §-a alapján nem haladhatta meg a 25 évet. Így esetében a Btk. 80.§ (2) bekezdése szerinti, a büntetés kiszabása során irányadó büntetési középérték 15 év szabadságvesztés volt.

[80] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket nagyobb részt számba vette, de azok több kiegészítést és pontosítást igényelnek.

[81] Az elsőfokú bíróság a vádlottak cselekményével érintett kábítószer mennyiségének értékelésekor nem a következetes bírói gyakorlat szem előtt tartásával járt el. Mivel a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények minősítését alapvetően az elkövető cselekményével érintett kábítószer mennyisége határozza meg, az 56. BK vélemény III/2. pontja alapján az alsó határhoz közeli mennyiség enyhítő, a felső határhoz közeli mennyiség súlyosító körülmény. A kábítószer-kereskedelem esetében a jelentős mennyiségre történő elkövetésnek nincs felső határa, ebben az esetben a bírói gyakorlat a jelentős mennyiség alsó határát legalább tízszeres mértékben meghaladó mennyiségű kábítószerként tekinti súlyosító körülménynek. Ehhez képest a jelentős mennyiség alsó határához közeli mennyiségnek a maximum ötszörös túllépést értékeli a bírói gyakorlat. Így tehát az I. r. vádlott cselekményével érintett kábítószer mennyiségének nincs hatása a büntetés kiszabására, az a jogalkotó által a büntetési tételkeretben értékelt tipikus tárgyi súlyt tükrözi. A II. r. cselekményével érintett kábítószer mennyisége a jelentős mennyiség alsó határát négyszeresen haladta meg, ezt kisebb súllyal ugyan, de enyhítő körülményként kell értékelni, míg a III. r. vádlott esetében a kétszeres túllépés nyomatékosabb enyhítő körülmény.

[82] A másodfokú eljárásban irányadó tényállás rögzíti azt a tényt, hogy a vádlottak elfogásuk előtt kábítószerrel foglalkoztak. Ez a magatartás formálisan kimeríti a Btk. 178. § (6) bekezdésébe ütköző kábítószer birtoklása vétségét, amely viszont a kábítószer-kereskedelem büntettével látszólagos alaki halmazatban áll a szubszidiaritás folytán. Ezzel együtt a vádlottak által elkövetett cselekmény tárgyi súlyát növeli az a tény, hogy más, önállóan nem értékelhető bűncselekményt is elkövettek. Ez a jogértelmezés vezethető le az 56. BK vélemény III/6. pontjából is: a bűnhalmazat mellőzése esetén az önálló megállapításra nem került cselekmény elkövetése súlyosító körülmény. Ez a súlyosító körülmény a III. r. vádlott terhére nem értékelhető, mivel az ő fogyasztói magatartása kábítószer birtoklása alapesetét meríti ki, így abban megállapítható az ő bűnössége.

[83]——A tényállás pontosítása körében az ítéltábla a Terhelt3 III. r. vádlott korábbi büntetésére vonatkozó adatokat a személyi körülmények közül kirekesztette. Ebből egyenesen következik, hogy a III. r. vádlott terhén már nem jelentkezik a büntetett előélet. Ezzel együtt a büntetlen előélet nem írható a javára, mert ezzel az enyhítő körülménnyel a jogalkotó kizárólag a feddhetetlen életvezetést kívánta az adott vádlott esetében érvényre juttatni, amely akkor, ha ismert adat áll rendelkezésre ennek ellenkezőjére, értelemszerűen nem áll fenn.

[84] Az I. r. vádlott védője hivatkozott arra, hogy az I. r. vádlott korábbi büntetése óta már 15 év telt el, így annak már nincs jelentősége. Annyiban alapos a védői érvelés, hogy az 56. BK vélemény II.2. pontja szerint ha a büntetés kiállása óta már hosszabb idő eltelt, a korábbi elítélésnek súlyosító körülményként való értékelése általában nem indokolt. Azonban ez kizárólag akkor irányadó, ha az elkövetőt kisebb tárgyi súlyú bűncselekmény elkövetése miatt ítélték el, ami Terhelt1 I. r. vádlott esetében nem állapítható meg. Ezen kívül korábban szintén kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény elkövetése miatt ítélték el, így büntetett előélete az eltelt idő ellenére is nyomatékos súlyosító körülmény.

[85] A módosított bünteteskiszabási körülmények és a III. r. vádlott esetében az ítéltábla által megváltoztatott minősítés mellett is azt kell megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések minden vádlottnál megfelelnek a büntetési céloknak. Az enyhítő szakasz alkalmazásával a törvényszék messzemenőig értékelte a II. r. vádlott beismerő és társait is terhelő beismerő vallomását, a szabadságvesztés további enyhítése nem indokolt. A III. r. vádlott esetében a középértéktől messze alulmaradó, törvényi minimumnak megfelelő szabadságvesztés kellően igazodik az alkalmi jellegű elkövetéshez, a kábítószer mennyiségéhez és a jelentős időmúláshoz. Ezekre a körülményekre figyelemmel a belső arányosság követelménye úgy biztosítható, ha a hosszabb időn keresztül kábítószerrel kereskedő I. r. vádlottal szemben a bíróság a törvény nagyobb szigorát alkalmazza.

[86] Az elsőfokú bíróság mindhárom vádlottal szemben pénzbüntetést szabott ki a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján. Ez a törvényhely akkor teszi kötelezővé a pénzbüntetés kiszabását, ha a vádlott haszonszerzés céljából követte el a bűncselekményt, őt emiatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélték, és megfelelő jövedelme vagy vagyona van. Ez utóbbi feltétel Terhelt1 I. r. vádlott esetében hiányzik. Az I. r. vádlott havi nettó jövedelme 200 000 Ft, amely összeg jelenleg a tisztességes megélhetéshez szükséges havi jövedelem alsó határának felel meg. Erre figyelemmel az ítéltábla azt állapította meg, hogy az I. r. vádlott nem rendelkezik a pénzbüntetés kiszabása szempontjából megfelelő jövedelemmel, ezért a pénzbüntetés kiszabását mellőzte. Ugyancsak mellőzni kellett a pénzbüntetést a III. r. vádlott esetében, ugyanis az ítéltábla által módosított tényállásra figyelemmel nem állapítható meg a haszonszerzés céljából történő elkövetés, és vele szemben a Btk. 50. § (1) bekezdése alapján – azaz a büntetési célok eredményesebb biztosítása érdekében – sem látta szükségesnek a büntetési nem alkalmazását.

[87] Az elsőfokú bíróság az I. és II. r. vádlottak esetében a bűnügyi felügyelet beszámítása során nem az irányadó jogszabályoknak megfelelően járt el. Az ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet tartamát a személyes adatok előtt még ugyan feltüntette

mindkét vádlottnál, de csak a személyi szabadság teljes elvonásával járó kényszerintézkedések beszámításáról határozott, továbbá ennek, és a bünyügyi felügyelet – egyéb iránt a beszámítás esetére irányadó – átváltási kulcsáról. A hiányzó rendelkezést a Btk. 92. § (1) bekezdése alapján pótolta az ítéltábla.

[88] Terhelt II. r. vádlott és védője alappal hivatkoztak arra, hogy a tőle lefoglalt típusú személygépkocsi nem esik vagyonekbezés alá. Az ítéltábla leszögezi, hogy a vagyonekbezés alkalmazását ugyanúgy tényekre kell alapítani, mint bármilyen büntetőjogi szankció alkalmazását, ezért nem fogadható el az elsőfokú bíróság azon feltételezése, amely szerint a II. r. vádlott „2018 előtt is vásárolhatott kábítószer, így a lefoglalt gépkocsi vagyonekbezés alá esik” (elsőfokú ítélet 34. oldal).

[89] Az irányadó tényállás szerint a II. r. vádlott 2018-ban és 2019-ben követte el a kábítószer-kereskedelem büntettét. A védelem már a nyomozás során becsatolta azokat az iratokat, amelyek bizonyítják, hogy a kérdéses gépjárművet 2016. május 30. napján vásárolta a II. r. vádlott, és azt 2016. június 2. napján helyezték forgalomba Magyarországon. Erre figyelemmel a vagyonekbezésnek a Btk. 74/A. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt esete nyilvánvalóan nem áll fenn. Felmerülhet a Btk. 74/A. § (2) bekezdés *a)* pontjának alkalmazása is, ugyanis ez a törvényhely azon vagyon elvonására is lehetőséget ad, amelyet az elkövető a büntetőeljárás megindítását megelőző öt évben szerzett, ha a vagyon, illetve az elkövető életvitele az igazolható jövedelmi viszonyaihoz, személyi körülményeihez képest különösen aránytalan. Azonban a II. r. vádlott egyrésztől okiratokkal igazolta, hogy a gépkocsi legális jövedelméből származik, másrésztől pedig egy 15 éves személygépkocsi még a II. r. vádlott vádbeli időszakban Magyarországon bevallott jövedelméhez képest sem tekinthető különösen aránytalan vagyonnak.

[90] Mindezek alapján az ítéltábla a II. r. vádlottól lefoglalt személygépkocsi tekintetében a vagyonekbezés mellőzte, annak lefoglalását a Be. 320. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján megszüntette, és a Be. 321. § (1) bekezdése alapján a II. r. vádlottnak rendelte kiadni.

[91] A bizonyítékok körében az ítéltábla már részletesen kifejtette, hogy miért nem bizonyítható a III. r. vádlott terhére a kábítószer-kereskedelem „kereskedés” elkövetési magatartása. Arra is kitért e körben, hogy a tőle lefoglalt pénzüsszegek illegális forrásból való származása sem bizonyított, azok eredetére tett vádlotti vallomás nem cáfolható, és azt a NAV által küldött adatok is alátámasztják. A III. r. vádlott az irányadó tényállás szerint alkalmi jelleggel csatlakozott az I. r. vádlott kereskedői tevékenységéhez, nincs adat arra, hogy saját maga értékesítette volna az átvett 2 kg amfetamint, ahogy arra sem, hogy milyen ellenértéket kapott annak szállításáért. Így tehát nem bizonyítható, hogy a tőle lefoglalt pénzüsszeg a kábítószer-kereskedelem elkövetéséből származik, és az sem, hogy azt a büncselekmény elkövetése idején szerezte – különösen arra figyelemmel, hogy a pénzüsszeg az amfetamin átvétele után két évvel került lefoglalásra. Erre figyelemmel – a már hivatkozott jogszabályhelyek alapján – az ítéltábla a kérdéses pénzüsszegek lefoglalását megszüntette, és azokat a III. r. vádlottnak rendelte kiadni.

[92] Az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt bűnjelek elkobzásáról alapvetően törvényesen rendelkezett, azonban a rendelkező részben elmulasztotta feltüntetni a kábítószeres és a kábítószerrel szennyezett bűnjelek vizsgálatát elvégző szakértői vélemények számát. Erre az elkobzás végrehajtása érdekében van szükség. A lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról szóló 11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM együttes rendelet 78-86. §-aiban rendezett szabályozás lényege szerint a kábítószeres, illetve az azzal összefüggésbe hozható anyagok lefoglalása esetén a központi adminisztrációt az Országos Rendőr-főkapitányság végzi. Minden, a bűnjelekkel kapcsolatos eljárási cselekményről az ORFK-t kell értesíteni, és a szakértői vizsgálat után a bűnjeleket az országos rendőrfőkapitány által kijelölt szervezeti egységhez kell átszállítani. Az ORFK a lefoglalás adatai és a szakértői vélemény alapján vezeti a nyilvántartásait, ezért az elkobzásról szóló rendelkezésbe a lefoglalást végrehajtó nyomozó hatóság megnevezése és a bűnügyi szám mellett bele kell írni a szakértői vélemény számát is. Ezt a hiányt az ítéltábla pótolta.

[93] A Be. 321. § (5a) bekezdésének 2024. március 1-től hatályos rendelkezése szerint, ha a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a lefoglalást megszünteti és a dolgot kiadni rendeli, de a dolog átvételére jogosult vagyoni érdekelt a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a vádemelés után a jogerős vagy véglegessé vált határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül. Mivel erről a lefoglalás megszüntetéséről szóló határozatban kell rendelkezni, az ítélet e figyelmeztetése a hivatkozott jogszabályhelyen alapul.

[94] A másodfokú bíróság észlelte, hogy a törvényszék az I. r. vádlottat önállóan terhelő bűnügyi költség összegének meghatározásakor számítási hibát vétett, ezt is korrigálni kellett.

[95] A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg annak törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[96] A másodfokú bíróság a felülbírálat során észlelte, hogy az elsőfokú ítélet bevezető része a tárgyalási határnapokat pontatlanul tartalmazza. A Be. 561. § (1) bekezdése szerint az ügydöntő határozat bevezető részében fel kell tüntetni a tárgyalási napok megjelölését is. A több évtizedes bírói gyakorlat szerint e körben kizárólag az érdemi tárgyalási napoknak van jelentősége. A 23.B.329/2022/43. számú jegyzőkönyv tartalma alapján megállapítható, hogy a 2024. február 23. napjára kitűzött tárgyaláson érdemi bizonyítás nem folyt, a számbavételt követően a törvényszék a tárgyalást – helytelen szóhasználattal élve – elnapolta. Ugyan ezt a jegyzőkönyv nem tartalmazza, de a tárgyalás menetéből az következik, hogy az elsőfokú bíróság a megidézett tanú távolmaradására figyelemmel azt állapította meg, hogy a tárgyalás megtartásának akadálya van, ezért a tárgyalás elhalasztásáról kellett volna végzést hoznia [Be. 515. § (6) bekezdés]. De a végzés tartalmától függetlenül is az rögzítendő, hogy ezen a

tárgyaláson érdemi bizonyítás nem folyt, így annak feltüntetése az ítélet bevezető részében szükségtelen volt.

[97] Észlelte továbbá az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítélet bevezető része nyilvánvaló elírás folytán helytelenül tartalmazza a 2024. július 12. napján tartott tárgyalás dátumát, ezt is javítani kellett. Szintén elírásra vezethető vissza a Terhelt2 II. r. vádlottal szemben elrendelt őrizet záró napjának helytelen feltüntetése, ezt is korrigálta a másodfokú bíróság. A vádlottak személyes adatai között a törvényszék feltüntette a vádlottak lakcímeit tartózkodási helyként és levelezési címként is. Ez egyrészt szükségtelen, hiszen ha a vádlott a lakcímnnyilvántartásba bejelentett lakóhelyén tartózkodik és ott a küldeményeit átveszi, ugyanazt a címet két másik megjelölés alatt ismételtelen feltüntetni semmilyen felismerhető eljárási célt nem szolgál. Ezen kívül a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. 5. § (2), (3) és (5) bekezdései a kérdéses fogalmakat megfelelő részletességgel definiálják, ezek a meghatározások a büntetőeljárásban is irányadók.

[98] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. október 9.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,	dr. Ignác György s. k.,	dr. Cserni János s. k.,
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Törvényszék 23.B.329/2022/47. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.195/2024/12. számú ítéletében írt változtatásokkal mindhárom vádlott vonatkozásában 2024. október 9. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. október 9.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő